

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Landstinget. № 287.

Anden Session.

104de Møde.

Torsdagen den 20de Marts.

(Fortfat).

Solberg (fortfat): Naar Udvalget har sagt, at disse Bønder aldeles ingen Adkomst havde til at faae deres Gaarde overdragne paa samme billige Vilkaar som det øvrige Kron-godsens Bønder, maa jeg dog benægte det. Jeg skal anføre den bekendte og omtalte Resolution af 1ste Juli 1846. Domaines-directeuren har i det andet Thing sagt, at derved bleve alle Kronens Bønder satte paa en lige Fod. Det har været anført her tidligere, men jeg troer, at man ikke ofte nok kan gjentage det, og bringe denne Resolution i Erindring, da der mangen Gang discuteses saaledes, som om denne Resolution aldeles ikke eksisterede. Bønderne paa det ældre og nyere Gods staae, efterat denne Resolution er udfommen, paa lige Fod med hverandre, og man kan nu ikke sige, at der tilkommer enkelte af disse Bønder en Rettighed, som man vil nægte andre, da de ved denne Resolution ere komne paa lige Fod med hinanden. Jeg skal endvidere tillade mig at anføre nogle Uttringer af den fungerende Finanzminister, ligeledes i Anledning af denne Resolution; han har nemlig sagt: man kan forsvare at indrømme noget Mere end Resol. 1ste Juli 1846, navnlig med Hensyn til, at Løderne mærkeligt have forandret sig siden 1846, og jeg paatviler heller ikke, at havde Conjunctionerne været dengang som nu, havde Rentekammeret anbefalet og Kongen samtykket i, at Begunstigelsen var bleven noget større, omtrent $\frac{1}{3}$ af den fulde Værdi. Altsaa have vi her Uttringer af den fungerende Finanzminister, hvorved han siger, at Priserne dengang vare satte saa høie netop paa Grund

af, at Priserne paa det private Gods vare saa høie; dersom man havde kunnet forudsætte de Conjunctioner, som nu ere indtrufne, vilde Vilkaarene være blevene billigere. Nu ere de nyere Kron-godser stillede lige med de øvrige ved Resolutionen af 1846, og altsaa maatte deraf følge, at Vilkaarene for dem, hvis man havde kunnet forudsee Conjunctionerne ved den omtalte Resolution, vilde være blevene billigere, og mine Herrer! der er aldeles ingen Grund til at antage, at de ikke skulde være blevene billigere. Det er Noget, som er vitterligt for os, navnlig med Hensyn til Frederiksgave og Jlenstøfte Godser, at disse Bønder have været Gjenstand baade for den afdøde Konges og den nuværende Konges særlige Kjærlighed, de levede med dem og omgikkes med dem, og der er ingen Tvivl om, at de vilde have indrømmet dem samme Begunstigelser som de andre Bønder, der boede paa Statens Kron-godser. Ja, der er ingen Tvivl om, at de vilde have faaet dem, og Enhver, der kender og veed det loyale Sindelag, som netop finder Sted hos disse Bønder, maa finde det saare sørgeligt, om det Kjærlighedens Baaand skulde svækkes derved, at de maatte befinde sig skadelidte ved, at en Deel af den lovgivende Magt var gaaet over paa denne Forsamling. Endvidere maa jeg tillade mig at bemærke, at Comitteen har i sin Betænkning henviist disse Bønder til Resolutionen af 1ste Juli 1846, og, naar denne Lov udfommer saaledes, som Ændringsforslaget antyder, ville de være henviste dertil. Deraf følger altsaa, at disse Bønder kunne ikke faae deres Gaarde til Eiendom, og deres Børn kunne heller ikke faae dem i Fæste. Jeg troer, at der issor indkom et Andragende fra dem om, at de maatte vedblive at være Fæstere (A. Jørgensen: Ja, det er rigtigt!). Jeg hører det nu bekræftet af et Medlem i Forsamlingen, at